

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. I. 20.136/2013/9. szám

A Debreceni Ítéltábla a másodfokú eljárásban Dr. Kónya Zsuzsanna ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű és II. rendű felperes neve (címe) II. rendű felpereseknek - a Kristonné dr. Dusza Gabriella ügyvéd, címe) által képviselt AEGON Magyarország Biztosító Zrt. (címe) alperes ellen biztosítási összeg megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 21.P.21.716/2011/43. számú ítélete ellen a felperesek részéről 48. és 50. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg személyenként az alperes részére 15 napon belül 369 662 (Háromszázhatvankilencezer-hatszázhatvankettő) forint összegű másodfokú eljárási költséget, és az államnak - külön felhívásra - 1 019 100 (Egymillió-tizenkilencezer-egyszáz) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A 2006. március 9. napi I. rendű felperesi ajánlat szerint 2006. március 10. napi kockázatviselési kezdő időponttal az I. és II. rendű felperes $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ hányad szerinti tulajdonában lévő "F" belterület helyrajzi számú, "F", szám alatti ingatlan kockázatviselési hely vonatkozásában egyrészről az I. rendű felperes mint biztosított és szerződő fél, másrészről az alperes mint biztosító között vagyonbiztosítási szerződés jött létre, havi biztosítási díjrészlet fizetési kötelezettség mellett, a lakóépületre az ajánlatban megjelölt kő és téglafalazat, 117 m² alapterület alapján 20 475 000 Ft, a háztartási ingóságokra 6 000 000 Ft, az ingatlanhoz kapcsolódó felelősségbiztosításra 13 000 000 Ft biztosítási összeg erejéig.

A biztosítási szerződés részét képezte az alperes által általános szerződési feltételekként kibocsátott biztosítási szabályzat.

A biztosítási szabályzat Családi Biztosítás - A vagyonbiztosítás különös feltételei VI.6. pontja értelmében biztosítási eseménynek minősül - többek között - az árvíz, amely alapján az alperes megtéríti azokat a károkat, amelyeket a felszíni élővizek és az azokba nyílt torkolattal csatlakozó csatornák és tavak áradása a kockázatviselés helyén a biztosított vagyontárgyakban, azok elöntésével okozott.

A III.2. pont szerint a biztosítási összeg megállapításának alapja a biztosítani kívánt vagyontárgy szerződéskötéskori helyreállítási, újjáépítési illetve új állapotban való beszerzésének értéke. A VII.3.1. pont szerint az alperes megtéríteni vállalja a biztosítási események által a biztosított épületekben, építményekben okozott károk káridőponti új értéken számított helyreállítási költségeit, maximum a biztosítási összeg mértékéig. A VII.3.2. pont szerint az alperes megtéríti a biztosítási összeg mértékéig a biztosított ingóságokban a biztosítási események által okozott károk káridőponti javítással történő helyreállításának költségeit vagy újra beszerzési árát, de ezek egyike sem haladhatja meg a vagyontárgynak a káridőponti új értékét. A VII.2.4.1. pont értelmében a biztosítási összegen felül káreseményeként az épületek vagy az ingóságok - a kettő közül mindig a magasabb a meghatározó - biztosítási összegének maximum 5 %-áig téríti az alperes a biztosított vagyontárgyak károsodásával kapcsolatos, igazolt és indokolt rom- és törmelék eltakarítás, egyszeri takarítás, oltás, mentés, tervezés, hatósági engedélyezés és minden egyéb szükséges kárenyhítés költségeit. Ezen felül ha a biztosított épületet biztosítási esemény által okozott kár miatt az illetékes hatóság lakhatatlanná nyilvánítja, a fentiekben meghatározott limiten belül megtéríti az ideiglenes lakás bérleti díját és a költözés költségeit.

Az alperes által kibocsátott, 2010. április 1. napjától hatályos biztosítási kötvény szerint a biztosítási összeg a lakóépületre 29 027 000 Ft, a háztartási ingóságokra 8 506 000 Ft, a felelősségbiztosítás vonatkozásában 18 500 000 Ft volt.

2010. június 3. és 6. napja között a **"B"** áradása miatt a felperesek ingatlanát árvíz öntötte el, amely a lakóépületben és a háztartási ingóságokban jelentős károkat okozott.

A felperesek az árvíz biztosítási eseményt telefonon 2010. június 7. napján jelentették be az alperes részére.

Az alperes a kárfelmérést 2010. június 16. napján végezte el. A szemle alapján az alperes munkatársa a lakóépületet felmérte, rögzítette, hogy annak alapterülete 91 m², falazata a szerződésben rögzítettekkel szemben vályog és vegyes falazat. Az árvíz biztosítási esemény alapján a térítendő biztosítási összegeket épületkár címén 847 030 Ft-ban, házi használati ingóságok címén 1 595 000 Ft-ban, költségtérítés címén 225 000 Ft-ban, mindösszesen 2 667 030 Ft-ban határozta meg, és a meghatározott biztosítási összeget az alperes 2010. június 21. napján a felperesek számlájára utalta.

A felmérés alapján 126 000 Ft/m² ár figyelembe vételével az alperes a 2010. évre a lakóépület biztosítási összegét 11 425 680 Ft-ban állapította meg.

"F" Polgármesteri Hivatal mint építésügyi hatóság megbízása alapján 2010. június 25. napján a **"G" É. Kft.** az ingatlanról statikai szakvéleményt készített, amely rögzítette, hogy az épület jelentős része vályog, anyagára való tekintettel veszélyes, jelen állapotában lakhatatlan, ezért bontást javasolt. A szakvélemény alapján az építésügyi hatóság a felperesek részére 2010. július 7. napján kézbesített határozatával elrendelte a lakóépület bontását, amelyre 2010. július 19. és 20. napjain került sor.

A felperesek az alperessel a lakóépület bontására kötelező határozatot még a bontási munkálatok elvégzése előtt közölték, majd a bontás elvégzéséről is tájékoztatást adtak. Az ingatlan újabb alperesi szemléjére 2010. augusztus 27. napján került sor, amely alapján az alperes az épületkár címén térítendő további biztosítási összeget 8 604 094 Ft-ban, míg költségtérítés címén térítendő további biztosítási összegeket összesen 362 764 Ft-ban határozta meg.

2010. szeptember 15. napján **"F"** Város Önkormányzata és az I. rendű, valamint a II. rendű felperesek mint károsultak között támogatási megállapodások jöttek létre. A megállapodások 1. pontja szerint a felperesek lakhatását biztosító **"F"**..... szám alatti lakóingatlan helyreállíthatatlanul károsodott. A megállapodások 3. pontja értelmében az önkormányzat az 1148/2010.(VII.8.) Kormányhatározat és a 11/2010.(VII.23.) Önkormányzati Rendelet alapján az I. és II. rendű felperesek részére 7 000 000 - 7 000 000 Ft támogatást ítélt meg, amely a 6. pont szerint 2010. október 31. napjáig lakóingatlan vásárlására, amennyiben pedig legkésőbb 2010. szeptember 5. napjáig a vállalkozói szerződés megkötésre, az építési terület átadásra került, új lakás építésére használható fel. A megállapodások 4. és 5. pontjai értelmében amennyiben a biztosító az általa megállapított kártérítés összegét már folyósította, a felperesek kötelezettséget vállaltak a biztosítási összegnek 3 napon belül az önkormányzat részére történő megfizetésére, amennyiben pedig a biztosító a kárigényt elbírálta, és a kártérítés összegét meghatározta, de azt a támogatási szerződés megkötéséig nem folyósította, a felperesek a kártérítés összegét az önkormányzat részére engedményezik.

A támogatási megállapodások megkötésével egyidejűleg mind az I. rendű felperes, mind a II. rendű felperes aláírtak egy, a **"F"** Város Önkormányzata támogató önkormányzat által kiállított, szabályszerűen aláírt és ellenjegyzett „Értesítés engedményezésről” elnevezésű okiratot, amelyben kijelentették, hogy az alperessel megkötött vagyonszükségleti szerződés alapján, az ingatlan árvíz következtében megsemmisülése miatt, az őket megillető kártérítés összegét **"F"** Város Önkormányzata részére engedményezték.

2010. szeptember 29. napján az alperes a felperesek részére - egymás között 50-50 %-ban megosztva - épületkár címén további 4 604 091 Ft biztosítási összeget, költségtérítés címén pedig 362 764 Ft biztosítási összeget fizetett meg. 2010. november 11. napján az engedményezési megállapodások alapján **"F"** Város Önkormányzat részére 4 000 003 Ft összeget teljesített.

2011. február 7. napján az alperes a felperesek részére a 2010. augusztus 9. napján benyújtott vagyonbiztosítás ingósági részletező alapján - egymás között 50-50 %-ban megosztva - a háztartási ingóságokat ért károsodás alapján 1 010 500 Ft tőke és 25 422 Ft késedelmi kamat biztosítási összeget fizetett meg. Ezen felül 2011. február 28. és 2011. március 31. napján visszautalt az I. rendű felperes részére 80 019 Ft túlfizetett biztosítási díjat

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság előtt 21.P.20.399/2011. számon folyamatban volt perben az I. rendű felperes, 21.P.20.400/2011. számon folyamatban volt perben a II. rendű felperes terjesztett elő keresetlevelet "**F**" Város Önkormányzata alperessel szemben a 2010. szeptember 15. napján létrejött támogatási szerződések érvénytelenségének a megállapítása végett. Mindkét keresetlevelet a bíróság jogerős végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította.

A felperesek módosított keresetükben kérték kötelezni az alperest az I. rendű felperes részére épületkár címén 9 787 938 Ft, ingókár címén 2 950 250 Ft, költségtérítés címén 431 793 Ft tőke, a tőke után 2010. augusztus 5. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatok, a II. rendű felperes részére épületkár címén 9 787 938 Ft, ingókár címén 2 950 250 Ft, költségtérítés címén 431 793 Ft, valamint "**F**" Város Önkormányzata részére teljesített kifizetésből 1 537 500 Ft tőke, a tőke után 2010. augusztus 5. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatok megfizetésére. Kérték továbbá az alperes perköltségben marasztalását. Elsődlegesen a költségtérítés címén előterjesztett kereset részeként, ennek eredménytelensége esetén a perköltség részeként érvényesítették az alperessel szemben a pert megelőzően a kárrendezéssel felmerült összesen 85 910 Ft (budapesti utazással 17 010 Ft útiköltség, 25 000 Ft telefondíj, 2 580 Ft postaköltség, 1 320 Ft külföldi postai költség, 40 000 Ft előzetes egyeztetés miatt a korábbi jogi képviselő részére megfizetett munkadíj) költség iránti igényüket.

A felperesek előadták, hogy a biztosítási esemény bekövetkezett, azonban az alperes a lakóépület teljes megsemmisülése és az ingóságok nagy részének használhatatlanná válása miatt a szerződésben meghatározott legmagasabb összegű biztosítási összeg fizetési kötelezettségének nem tett eleget. Vitatták a túlbiztosítás tényét, tekintettel arra, hogy a lakóépület falazata nagyobb részben szilikát és csak kis részben vályog, az alapterülete pedig az ajánlatban megjelölt 117 m² volt. Mindezen felül a II. rendű felperes az önkormányzat felé teljesített biztosítási összeg egy részének megfizetését is kérte arra hivatkozva, hogy szerződésszerű alperesi teljesítés esetében nem kényszerült volna támogatási szerződés megkötésére, és ezért nem esett volna el az alperes által az önkormányzatnak megfizetett összegtől.

Az alperes a bérleti díj címén igényelt, 2010. augusztus 1. és 2010. október 31. napja között felmerült 120 000 Ft költségtérítés vonatkozásában a fizetési kötelezettségét elismerte, ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a felek között létrejött biztosítási szerződés alapján fizetési kötelezettségét teljes egészében teljesítette. A felperesek által hivatkozott totálkár intézménye a biztosítási szerződésben

nem szerepel, az épületkár címén részükre fizetendő biztosítási összegeket a felperesek **"F"** Város Önkormányzata javára engedményezték, ezen a címen teljesítést nem követelhetnek, a háztartási ingóságok és a költségtérítés vonatkozásában pedig az alperes teljesítését megalapozó károsodáson felül a felperesek további károsodást nem bizonyítottak. A felperesek által a kárrendezéssel összefüggésben állított költségek összecsúszását nem vitatta, de nem ismerte el, hogy a kiadások a biztosítóval való ügyintézésrel összefüggésben merültek fel.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (3) bekezdése értelmében figyelmeztette a peres feleket (26. és 43. sorszám), hogy ingó kártérítés címén a felpereseket terheli annak igazolása, hogy az alperes által elismert összeggel szemben az alperes a követelt biztosítási összeg megfizetésére köteles. Tájékoztatta a felpereseket arról is, hogy bizonyítási kötelezettségüknek az ingóságokat és az ingatlant ért károsodások vonatkozásában is tanúk bejelentésével, végső soron azonban szakértő kirendelésével tehetnek eleget. A tájékoztatás kiterjedt arra is, hogy a bizonyítás elmaradása felperesi pereszertességet eredményezhet a kártérítés tárgyában előterjesztett kereset vonatkozásában. A tájékoztatást követően a felperesek a tárgyalás berekesztése előtt kifejezetten úgy nyilatkoztak, hogy nincs további bizonyítási indítványuk, a kár mértékét bizonyítani akár szakértői, akár tanúbizonyítás útján nem kívánják.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. és II. rendű felpereseknek személyenként 60 000 - 60 000 Ft tőkét, felperesenként 5 000 - 5 000 Ft tőke után 2010. augusztus 1. napjától, 27 500 - 27 500 Ft tőke után 2010. október 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatait, ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte az I. rendű felperest 487 680 Ft, a II. rendű felperest 528 320 Ft összegű perköltség az alperesnek 15 nap alatti megfizetésére. Kötelezte az I. rendű felperest 432 000 Ft, a II. rendű felperest 468 000 Ft le nem rótt eljárási illeték állam javára történő megfizetésére.

Az ítélet indokolása szerint a felperesek **"F"** Város Önkormányzata javára engedményezték a 2010. szeptember 15. napi megállapodásuk szerint az épületkár címén a továbbiakban kifizetendő biztosítási összeget. A felperesek a perben nem az önkormányzat javára való biztosítási összeg teljesítése, hanem az engedményezésre tekintet nélkül a saját maguk javára való teljesítés iránti keresetet terjesztettek elő. A korlátozást és feltételt nem tartalmazó engedményezés alapján, amennyiben a biztosítási szerződés teljesítése jogcímén az alperesnek esetleges további fizetési kötelezettsége állna fenn, azt az engedményezésre tekintettel már nem a felpereseknek, hanem az engedményesnek kellene teljesíteni. Ebből következően a felpereseknek az engedményezés folytán az épületkárból eredő további, esetlegesen megalapozott biztosítási összegre vonatkozó igénye tárgyában keresetőségi joguk nincs. Ezért az épületkárra vonatkozó keresetet az elsőfokú bíróság elutasította. Nem alapos a háztartási ingóságokban bekövetkezett károkra vonatkozóan előterjesztett kereset. A biztosítási szerződés nem tartalmazott olyan kitéletet, amely a biztosítási esemény bekövetkeztére tekintettel az alperesnek a teljes biztosítási összeg megfizetésére vonatkozó kötelezettségét vonná maga után, hanem a felperesek a

ténylegesen bekövetkezett károsodáshoz igazodó összeg megfizetésére tarthatnak igényt. A felperesek által csatolt különböző telefonos valamint internetes ajánlatok tartalmára, az azokra adott nyilatkozatokra ítélet nem alapítható. Az elsőfokú bíróság a feleket az ingókár bizonyítására vonatkozó perbeli bizonyítási teherről részletesen tájékoztatta. Ehhez képest a felperesek bizonyítási indítványokat - arra hivatkozva, hogy álláspontjuk szerint a tényleges kár felmérése nélkül, pusztán a biztosítás feltételei alapján köteles az alperes a kért összeget megtéríteni - nem terjesztettek elő, ezért az alperes által teljesített biztosítási összeget meghaladó, a felpereseket ért ingókár bizonyítás hiányában nem volt megállapítható. A költségtérítés tekintetében érvényesített kereseti igény sem alapos, az elsőfokú bíróság a felperesekre háruló bizonyítási terhet ebben a körben is közölte, a felperesek bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő. A felek között létrejött biztosítási szerződés feltételeiből nem következik a szerződésben rögzített, a tényleges kár mértékéhez 5 %-ban igazított költségtérítés - igazolás és bizonyítás nélkül történő - alperesi megfizetésének a kötelezettsége. Az elsőfokú bíróság az alperesi elismeréssel érintett és az alperes által megfizetni vállalt 120 000 Ft összegű bérleti díj és kamatai erejéig találta alaposnak az ezen a címen előterjesztett felperesi keresetet, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Nem alapos a II. rendű felperesnek a "F" Város Önkormányzata felé történt teljesítés egy részének megfizetésére irányuló keresete sem, mivel az engedményezési szerződés alapján az alperes az engedményes javára jogszerűen teljesített. A felperesek pernyertességének mértéke 0,4 % volt, a Pp. 81. §-a alapján a csaknem teljes mértékben pervesztes felpereseket kötelezte az elsőfokú bíróság a pertárgy értékére és a jogi képviselői munkára tekintettel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése alapján az általános forgalmi adót is magában foglaló ügyvédi munkadíj megfizetésére, és a pervesztességükhöz igazodóan kötelesek a felperesek az 1990. évi XCIII. törvény 42. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján számított, legmagasabb összegű, le nem rótt kereseti illeték arányos részének a megfizetésére.

Az első fokú ítélettel szemben a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, elsődlegesen kérték az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását; másodlagosan kérték az ítélet megváltoztatását, és az alperes kötelezését az I. rendű felperes részére épületkár címén 9 787 938 Ft, ingókár címén 2 950 250 Ft, összesen 12 738 188 Ft tőke, a tőke után 2010. augusztus 5. napjától járó törvényes késedelmi kamatai és a perköltség, a II. rendű felperes részére épületkár címén 9 787 938 Ft, ingókár címén 2 950 250 Ft, összesen 12 738 188 Ft tőke, a tőke után 2010. augusztus 5. napjától járó törvényes késedelmi kamatai és a perköltség megfizetésére. A fellebbezésükben előadták, hogy mind az épületkár, mind az ingókár vonatkozásában a kártérítés összegét a hatályos biztosítási szerződésben meghatározott biztosítási összeg szerint - épületkár vonatkozásában 29 027 000 Ft, háztartási ingóságok vonatkozásában 8 106 000 Ft - kellett volna megállapítani. Az alperes a káresemény bekövetkezését követően egyoldalúan, a felperesek hátrányára túlbiztosítást állapított meg, ezért alaptalanul módosította a biztosítási összeg mértékét. Az elsőfokú bíróság nem adta annak magyarázatát, hogy miért az alperes álláspontja szerint csökkentett 91 m² alapterületet fogadta el, holott a biztosítási szerződésben maga is 117 m² alapterülettel számolt. Az ingóság körében az alperes tételes pénzügyi elszámolást nem adott, a kárfelmérés hiányosságainak a következményét nem a felpereseknek kell

viselniük. Nem fogadták el az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy épületkár címén az alperessel szemben az engedményezés miatt keresetösségi joguk nincs. Önmagában ugyanis az a körülmény, hogy engedményezték a biztosítási összeg iránti követelésüket, nem jelentheti azt, hogy elveszítik az alperessel szemben fennállott biztosítási jogviszony alanyaiként a jogukat arra, hogy az alperes által teljesítendő összeg mértékét, jogi megítélését vitassák. Az engedményező nyilatkozattal csak és kizárólag arról mondtak le, hogy az őket megillető biztosítási összeget ne a számlájukra utalja át az alperes, de nem mondtak le arról, hogy a biztosítási jogviszonyból eredő követelésüket az alperes ellen érvényesíthessék. Ezzel együtt **"F"** Város Önkormányzatával kötött megállapodás úgy értelmezhető, hogy az engedményezés a biztosító által elbírált és a biztosító által meghatározott kártérítési összegre vonatkozik. A pernek éppen az volt a tárgya, hogy az alperes nem helyesen határozta meg a biztosítási jogviszonyukat szabályozó valamennyi rendelkezés figyelembe vételével a kártérítés összegét, így ez a kártérítési összeg már nem illetheti meg az engedményest. Hivatkoztak arra is, hogy a támogatási szerződések feltűnő értékaránytalanság miatt érvénytelenek, hiszen az önkormányzat egy maximum 14 000 000 Ft összegű támogatás fejében egy 29 027 000 Ft összegű kártérítésre semmiképpen sem lehetne jogszerűen jogosult.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében, helyes indokai miatt, az első fokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint helyesen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a felpereseknek az épületben bekövetkezett kár tekintetében a követelés engedményezése miatt keresetösségi joguk nem volt. A felperesek és az önkormányzat között létrejött szerződés semmissége nem a per tárgya. Mindezek alapján nincs jelentősége a túlbiztosítás miatti részleges semmisség vizsgálatának. A biztosítási szerződésből nem következik az, hogy a biztosítási esemény bekövetkezésekor a teljes biztosítási összeget kell megfizetni. Az alperes a szerződés szerint az ingóságokat ért károk esetében csak a káridőponti új értéket meg nem haladó javítási költség vagy újra beszerzési költség megtérítését vállalta. A felpereseknek kellett bizonyítani az ingóságokban bekövetkezett, el nem ismert károsodások mértékét, amely bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget. Nem értelmezhető a felperesek arra történő hivatkozása, hogy a kifizetésekről tételes elszámolást nem adtak. A kárrendezés során a felperesek tételesen felsorolták az árvíz által károsodott ingóságaikat, amely alapján az alperes munkatársa meghatározta a térítendő kárösszeget. A kárt szenvedett vagyontárgyak köre dokumentálható volt, de az alperes egyébként sem vitatta a felperesek által bejelentett ingóságok károsodását. Az elsőfokú bíróság a perköltség összegét a jogszabályi rendelkezések szerint állapította meg.

Az ítélet tábla az első fokú ítéletnek a keresetnek részben helyt adó rendelkezéseit, fellebbezés hiányában a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése szerint nem érintette, míg a fellebbezést a következők szerint nem találta alaposnak:

A Ptk. 207. §-ának (1) bekezdése szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, hogy a támogatási megállapodások 4. és 5. pontjainak a helyes értelmezése alapján a felperesek az épületkár címén a biztosító által kifizetett összeget az önkormányzatra engedményezték, függetlenül attól, hogy a kifizetésre a biztosító saját kárszámítása alapján, vagy jogerős bírósági ítélet alapján kerül sor. Az engedményezésre vonatkozó rendelkezéseknek ugyanis az a célja, hogy a károsultat kétszeresen ne illesse meg a kártérítés, tehát amennyiben a kára más címen megtérült, akkor a támogatást nyújtó részére az ebből következően szükségtelenül nyújtott támogatás visszafizetésre kerüljön. Nem helytálló az a felperesi értelmezés, amely mentesítené a visszafizetés kötelezettsége alól a károsultat azért, mert a biztosító ugyan nem ismerte el saját fizetési kötelezettségét, de jogerős bírósági ítélet alapján azt követően fizetést teljesített, mert ebben az esetben éppen az engedményezés célja - a kétszeres megtérülés elkerülése - hiúsulna meg. A szerződéses rendelkezések az engedményezés vonatkozásában korlátozást, feltételt nem tartalmaztak, ezért a jogosult személyében bekövetkező, az engedményezésen alapuló jogutódlás következtében, a felperesek saját javukra az épületkár címén biztosítási összeg iránti igényt eredményesen nem érvényesíthetnek.

A per eldöntése szempontjából nincs jelentősége a perben nem álló **"F"** Város Önkormányzatával megkötött szerződés érvénytelenségére hivatkozásnak. A felpereseknek az érvénytelenség megállapítására irányuló keresetleveleit a bíróság jogerős végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította, és ezt követően újabb keresetet nem terjesztettek elő. Bár a Ptk. 234. §-ának (1) bekezdése értelmében a semmis szerződés érvénytelenségére bárki határidő nélkül hivatkozhat, és a semmisség megállapításához külön eljárásra nincs szükség, azonban a következetes bírói gyakorlat szerint az érvénytelenség jogkövetkezményének levonását a bíróság csak kérelemre (kereset, viszontkereset alapján) teheti meg, hivatalból a jogkövetkezményeket illetően döntést nem hozhat. Ebben az esetben viszont a szerződő felek perben állása kötelező (BH 2005.59). A **"F"** Város Önkormányzata a perben nem állt, ezért a támogatási szerződések érvénytelenségét a bíróság nem állapíthatta meg.

Az érvényes engedményezési szerződés alapján a felperesek az épületkár címén fizetendő biztosítási összeget a saját javukra nem igényelhették.

Az ítéltábla teljes egészében osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy az ingóságokat ért károsodások mértékét, és ennek alapján az alperes által teljesítendő biztosítási összeg nagyságát a felpereseknek kellett volna bizonyítaniuk.

A Pp. 177. §-ának (1) bekezdése szerint ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki.

A biztosítási szerződésből a károsodás tényleges mértékétől független maximális biztosítási összeg fizetésének a kötelezettsége nem következik. Ehhez képest a biztosítási szabályzat mind az épületeket ért kár, mind az ingóságokat ért kár, mind a költségtérítések tekintetében egyértelmű abban, hogy az alperes csak a biztosítási esemény által okozott

károkhoz igazodó teljesítést nyújt, amelynek maximális értéke a szerződésben meghatározott biztosítási összeg. Mivel az alperes által elismerteken felül a felperesek az épület és az ingóságok nagyobb mértékű károsodását állították, ezért a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a károsodás mértékének a bizonyítása az ő érdekükben állt. Annak a meghatározása, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján milyen mértékű az épület és az ingóságok károsodása, milyen mértékű a károk helyreállításának a költsége illetőleg az újra beszerzés költsége, olyan szakértelmet igényelt, amellyel a bíróság nem rendelkezett, ezért ebben a körben a szakértői bizonyítás elengedhetetlen lett volna. A felperesek azonban kifejezetten úgy nyilatkoztak a tárgyalás berekesztése előtt, hogy sem szakértői, sem más bizonyítási indítványt nem terjesztenek elő, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a felperesek terhére a bizonyítatlanság következményeit.

A felperesek nem tudták bizonyítani, hogy a biztosított vagyontárgyak károsodásának mértéke folytán az alperes további biztosítási összeg fizetésére köteles, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el, az alperes által elismert fizetési kötelezettségen felül, a felperesek keresetét.

A Pp. 78. §-a (1) bekezdéséből következően a pert megelőzően a bíróságon kívül felmerült költségeket a felperesek a perköltség részeként csak akkor érvényesíthették volna az alperessel szemben, ha azok a 2010. augusztus 1. és 2010. október 31. napja között felmerült 120 000 Ft bérleti díj megfizetésével lettek volna kapcsolatosak. A felperesek azonban azt, hogy az állított költségek okozati összefüggésben álltak az alperes nem szerződésszerű teljesítésével, nem is kísérelték meg bizonyítani, erre vonatkozóan előadást sem tettek.

Mindezek alapján az ítélet tábla az első fokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján, és annak a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése szerinti helyes indokainál fogva, helybenhagyta.

A felperesek a másodfokú eljárásban pervesztesek lettek, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelesek a le nem rótt fellebbezési illeték és az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségei megfizetésére. A fellebbeezett érték mind az I., mind a II. rendű felperes vonatkozásában 12 738 188 Ft volt. A fellebbezett értékhez igazodóan köteles az I-II. rendű felperes az 1990. évi XCIII. törvény 46. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott 1 019 100 - 1 019 100 Ft fellebbezési illeték, valamint a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a)-b) pontjai, (5)-(6) bekezdései alapján az indokolt jogi képviselői munkára tekintettel meghatározott 369 662 - 369 662 Ft ügyvédi munkadíj mint másodfokú eljárási költség megfizetésére.

A perköltség vonatkozásában a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapult.

D e b r e c e n, 2013. május hó 23. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő